

Realizacija programa „Posebni nadzori *Aleurocanthus spiniferus*“

U skladu sa Programom fitosanitarnih mjera za 2021. godinu, sprovođenje posebnog nadzora *A. spiniferus* vršeno je na području opštine Ulcinj. Višekratnim vegetacijskim pregledima obuhvaćeni su proizvodni zasadi citrusa i pregledane druge biljne vrste koje su, do sada, registrovane kao domaćini u Crnoj Gori.

U Ulcinju su pregledani proizvodni zasadi citrusa u Gornjem i Donjem Štoju (Slika 1).

a

b

c

d

e

f

g

h

i

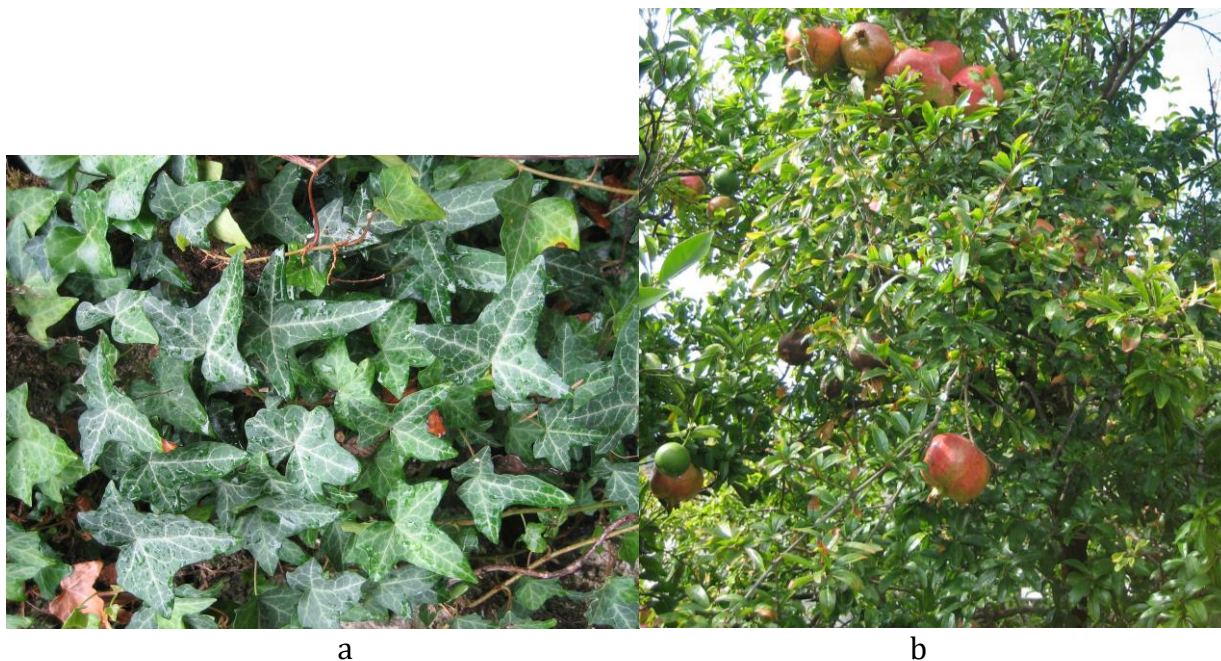

j

Slika 1 a-i. Proizvodni zasedi citrusa koji su pregledani na eventualnu pojavu/prisustvo *A. spiniferus*

Tokom avgusta, septembra i oktobra vršeni su vizuelni višekratni pregledi zasada citrusa (pregledano je naličje lišća) (Slika 1 e-i).

Pored citrusa, izvršeni su i vizuelni pregledi drugih biljnih vrsta (u i van zasada citrusa) (bršljan, lovor, nar, vinova loza) (Slika 2).

Slika 3. Pregled drugih biljaka na prisustvo *A. spiniferus*: a-bršljan, b – nar; c- lovor; d- vinova loza

Pregledom biljnih vrsta na području opštine Ulcinj tokom 2021. godine nije zabilježeno prisustvo *A. spiniferus*.

PREPORUKA: *Aleurocanthus spiniferus* je invazivna, polifagna štetočina, kako za gajene biljke (naročito citruse na području Mediterana) tako i za druge voćne vrste i ukrasne biljke. *Aleurocanthus spiniferus* se veoma dobro prilagodila uslovima na Primorju. Nađena je na većem broju biljnih vrsta, ali je sa ekonomskog aspekta naročito problematična njena pojava u zasadima citrusa u kojima su konstatovani jaki simptomi napada sa vrlo vidljivim hroničnim posledicama po napadnute biljke.

S obzirom da, za sada, još uvijek nije zabilježena pojava *A. spiniferus* na području Ulcinja, a da je na području Bara, naročito u zasadima citrusa izraženo prisutna (pored drugih domaćina na kojima je, takođe, zabilježena), neophodno je sprovođenje fitosanitarnih mjera u cilju suzbijanja vrste na području Bara i sprječavanja njenog

unošenja na području Ulcinja. Imajući u vidu činjenicu da se vrsta prilagodila uslovima na Primorju, i da je zabilježena na većem broju biljnih vrsta, velika je opasnost i realna mogućnost njene pojave i u Podgorici s obzirom na blizinu Primorju, sličnu klimu i prisustvo svih biljaka domaćina na kojima je do sada zabilježen *A. spiniferus*.